

Rosa til jentene - blått til gutta

Barnerom preges oftest av hvem som bor der. Kjønnsspesifikke fargevalg har lange tradisjoner. Hvor lange disse forskjellene har eksistert er vanskelig å si, likeledes hvorfor det er slik.

Av ifi.no

Disse forholdene gjør seg gjeldende i mange sammenhenger. Vi har sett nærmere på barnerommet. Det hersker ingen tvil om at jenterommene i stor grad preges av rosa og rødtoner, mens gutterommene domineres av blått. Det kan være snakk om valg av maling, taper, gardiner, sengetøy, og selvfølgelig alle mulige slags klær og leker. Vi står fritt til å velge hva vi vil, men friheten er begrenset. "Gutte- og jentefargede" produkter har gjerne innslag som hester, prinsesser, biler og fly, som i tillegg er kjønnsbestemmende og som i mange tilfeller utelukker alternative fargevalg.

Kulturell påvirkning

For noen år siden ble det gjort en studie vedrørende betydningen av kulturell påvirkning for våre fargevalg. Det er ingen tvil om at kulturelle forhold er med på å forsterke de kjønnsstereotype tendensene, men er kulturell påvirkning avgjørende for fenomenet? Dette var et sentralt spørsmål da man ved universitetet i Newcastle gjennomførte et interessant eksperiment. Drøyt to hundre personer fikk presentert rektangler i forskjellige farger, og bedt om å plukke ut sine favoritter. Forskerne fant ut at de mannlige deltakerne hadde en generell preferanse for blåfargene, mens kvinner foretrakk rødlige og rosa farger. For å få et bilde av de kulturelle forholdenes betydning, ble samme test utført med en gruppe kinesere. Resultatene viste seg å være helt sammenfallende; jentene gikk for rødlige og rosa farger, mens guttene foretrakk blålige.

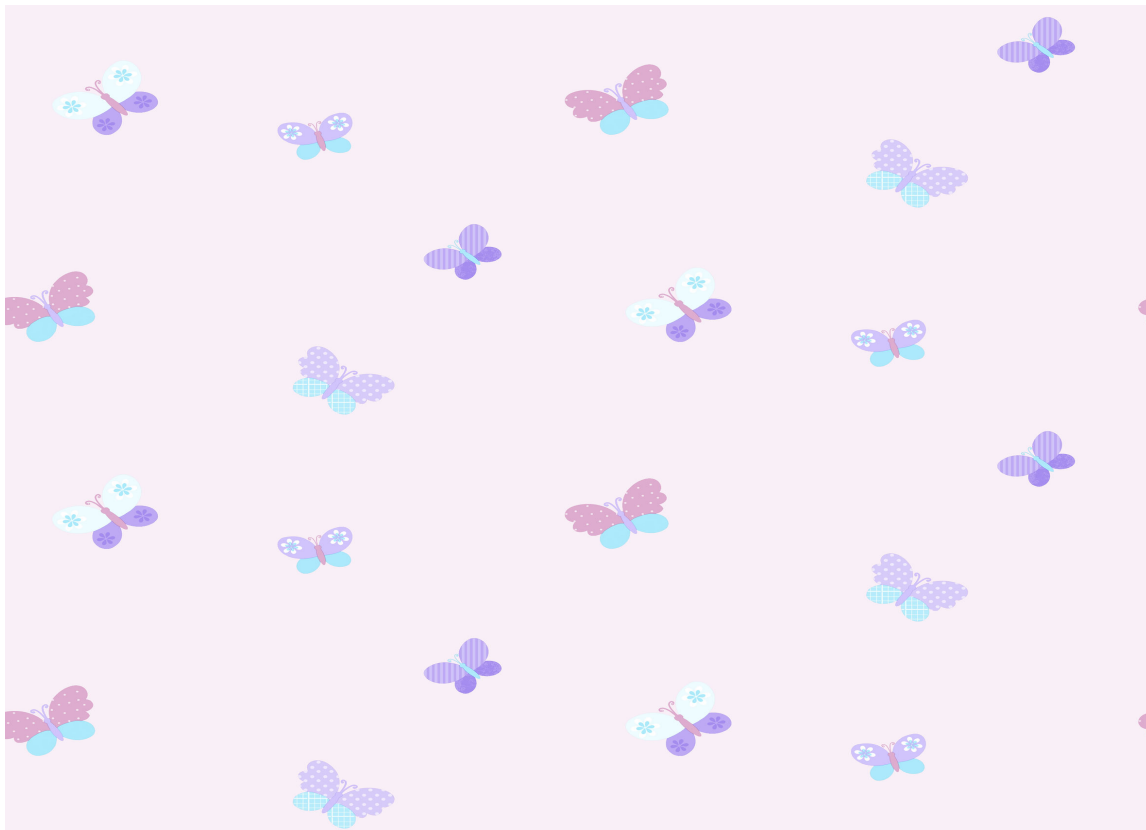
Kommersielle hensyn

Produsenter og forhandlere forholder seg til det markedet etterspør. Det betyr at kjønnsforskjellene innenfor mange produktgrupper er et selvforsterkende fenomen som gjør det kommersielt umulig å ignorere.

Når barnerommet skal pusses opp kan man fort støte på begrensninger i valgmulighetene til å velge bort mer kjønnsbestemte produkter. Dette er forhold som kun de færreste ser som noe likestillingsproblem, men det er like fullt et dilemma at enkelte farger kombineres med kjønns spesifikke elementer som "umuliggjør" å velge på tvers av kjønn. Ikke mange småpiker velger blått tapet med bilder av racerbiler.

Forvirrende

I dag ser vi gjerne på rødt og rosa som myke, kvinnelige fargenyanser. "Alle vet" at når en kvinne skal ha en vellykket aften i selskapslivet så er det den røde kjolen som gjelder. Går vi noen år tilbake i tiden, til begynnelsen av forrige århundre ser vi at rødfargen som i første rekke symboliserte mot, ble assosiert med maskulinitet. Også rosa ble ansett som en sterkere og tydeligere farge og derfor mer passende for gutter, mens blått ble sett på som en mer delikat og mild farge og derfor mer passende for jenter. Denne tendensen snudde ikke før på førtitallet, da rosa igjen, først og fremst, ble ansett som en "jentefarge".

Politisk ukorrekt?

Uansett kan vi konkludere med at det finnes forklarlige - og uforklarlige - ulikheter mellom gutter og jenters preferanser, og at vår kultur er med på å underbygge og forsterke denne typen ulikheter. Hvorvidt disse ulikhetene er en trussel mot likestillingstanken som står så sterkt her i landet, kan sikkert diskuteres. Imidlertid vil nok de fleste betrakte dette som et relativt trivielt og lite kontroversielt problem.

For mer informasjon:

www.fantasi.no

www.borge.no

www.storeys.no

www.tapethuset.no

www.inspirasjon.as